

VÄSTERÅS STAD

Stadsledningskontoret

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor

Mötesinformation

21 februari 2024, Kl. 10:00 – 12:00
Kommunfullmäktigesalen

Närvarande ledamöter

Hawar Asaiesh (V), GSN/NIFF
Tina Sunderman, DHR (via länk)
Sandra Löfgren, RBU
John Balci, SRF
Umka Zurkhaeva, VIP
Margareta Hallner, FUB (via länk)

Frånvarande ledamöter

Magnus Johansson (S), Ordförande
David Sundén (C), NF
Marie Brandstedt (M), NF
Nilla Kuul (KD), KN
Roger Haddad (L), UN

Närvarande ersättare

Eva-Lotta Svensson (C), AN/UN
Ingmarie Bjurstedt (SD), SKU/ÖFN
Monica Turner, Autism Asperger
Anna Bärneskär, Neuroförbundet

Frånvarande ersättare

Markus Lindgren (MP), GSN/TN
Solveig Nilsson (S), FN
Jonas Larsson (M), TN
Ann-Sofie Blomberg, FUB/Klippan
Åsa Blom, SRF
Eira Gunnarsson, NRH/RTP

Närvarande tjänstepersoner

Helena Hagberg, samordnare
Claes Danielsson, sekreterare
Julia Lundgren, praktikant

§ 1 Mötets öppnande

Dagens ordförande Umka Zurkaheva förklarar mötet öppnat. § 4 Information från ordföranden utgår till följd av att ordinarie ordförande Magnus Johansson (S) är sjuk.

§ 2 Val av justerare

Monica Turner utses att jämte ordföranden justera minnesanteckningarna.

§ 3 Godkännande av dagordning

Dagordningen godkänns. Margareta Hallner anmäler en ny punkt om möteslängd under övriga frågor.

§ 4 Information från ordföranden

Punkten utgår.

§ 5 Färdtjänst

Helena Hagberg, samordnare funktionsrättsfrågor Västerås stad

Information om arbetet med färdtjänst. Helena Hagberg arbetar med att fånga upp frågor mellan kommunen och funktionsrättsrörelsen. Färdtjänst är sedan 2017 en del av särskild kollektivtrafik som ska komplettera den allmänna kollektivtrafiken, genom till exempel transporter till och från daglig verksamhet, flexlinjen och skolskjuts. Man kan ha rätt till färdtjänst efter ansökan.

Kollektivtrafikförvaltningen inrättades 2017 och har hand om kollektivtrafiken enligt avtal med Västerås stad. Teknik- och fastighetsförvaltningen har ansvar och betalar för färdtjänst men det är vård- och omsorgsförvaltningens kunder som använder den, vilket har skapat vissa problem. 2025 kommer avtalet mellan Västerås stad och kollektivtrafikförvaltningen gå ut vilket innebär att ett nytt avtal behöver förhandlas fram. Inom staden har det därför skapats en arbetsgrupp med kompetens från flera områden och förvaltningar som jobbar med detta.

En viktig aspekt är att det är många fler användare och därmed större efterfrågan på färdtjänst än när det tidigare avtalet skrevs 2017, vilket ställer högre krav på tjänsten under denna förhandling. Västerås stad har varit tydliga med att de vill vara delaktiga i framtagandet av ett nytt avtal, men fick inte delta i till exempel kravlistan på budgivare. Det har tagits fram en förarutbildning för aktuella chaufförer som kommunen blivit inbjudna att delta i.

Fråga ställs om hur man hanterar det ökade antalet resenärer som använder färdtjänst. Svar ges att regionen använder ny statistik och rimligare förväntningar på hur många som använder tjänsten för att kunna möta upp behovet. En till fråga ställs om chaufförernas kompetens och svar ges att kraven på förarna har höjts.

§ 6 Nya socialtjänstlagen**Bilaga 1**

Nadja Zubair och Catarina Ahrlow, processledare för implementering av nya socialtjänstlagen.

Den nya socialtjänstlagen träder i kraft den 1 juli 2025. Lagens portalparagraf är ryggraden i socialtjänstlagen och fastställer socialtjänstens övergripande mål och principer. Paragrafen har funnits även i tidigare socialtjänstlag men blivit tydligare i det nya förslaget. Den fastställer att individen är den som vet vad som är bäst för en själv och betonar en helhetssyn på individen utifrån flera olika aspekter. Nytt är bland annat att man lagt till jämlika och jämställda levnadsvillkor i stället för enbart jämlika som det var tidigare. LSS omfattas inte av socialtjänstlagen i sig men många som omfattas av LSS berörs ändå av socialtjänstens verksamheter. Huvudförslagen i lagen är detsamma som i regeringens lagrådsremiss, det vill säga att socialtjänsten bland annat ska arbeta förebyggande, vara lättillgänglig och få möjlighet att ge insatser utan behovsprövning. Socialtjänstlagen ska fortsatt vara en ramlag som ger övergripande regler, ramar och principer utan att detaljstyra insatser.

En ny lag innebär en lång implementeringsprocess då verksamheterna måste arbeta in den nya lagen både före och efter lagen träder i kraft. Lagen förväntas underlätta framtida demografiska utmaningar som till exempel att antalet personer som är 80 och äldre ökar, demenssjukdomar blir allt vanligare och att fler unga får olika diagnoser. Det blir också vanligare att människor omfattas av flera olika insatser samtidigt, som till exempel äldreomsorg och ekonomiskt bistånd. Det behövs också stärkt kompetens på funktionshinderområdet för att kunna upptäcka behov tidigare och därmed kunna ge ett bättre anpassat stöd i olika skeden i livet.

En läns-pilot för att stödja införandet av en gemensam samverkansmodell har startats i Västmanland. Syftet med projektet är att stödja omställningen till en förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst.

En fråga ställs om insatser som inte behöver utredning och hur det fungerar ur ett rättssäkerhetsperspektiv. Svar ges att tanken med insatser utan utredning är att ge individen en snabbare och mer tillgänglig väg till hjälp. Deltagarna diskuterar sedan unga människor som efter anpassad gymnasieskola inte kommer ut på arbetsmarknaden samt bemötande av personer med psykosjukdomar som inte har sjukdomsinsikt och därmed inte söker hjälp.

§ 7 Rapport från nämnderna

Politiker som deltar i rådet har inkommit med aktuell information från nämnderna de är med i enligt följande:

Nämnden för personer med funktionsnedsättning - Magnus Johansson (S)

Vid månadsskiftet lämnar nuvarande ordföranden nämnden och KRF och tackar för ett gott samarbete genom åren.

Arbetsmarknadsnämnden - Eva-Lotta Svensson (C)

Vi har haft ett samtal med förvaltningens chefer om vikten att öka kompetensen hos arbetsmarknadsenhetens personal för att bättre möta personer med funktionsnedsättning eftersom gruppen inte är homogen och många dolda nedsättningar också upptäckts hos arbetsmarknadsenheten.

Utbildningsnämnden - Eva-Lotta Svensson (C)

Vi kommer att ge förvaltningen ett uppdrag att se över hur vi ska finansiera Wegas och AST-klasser. Anledningen är att vi behöver göra om hur vi finansierar verksamheterna för vi kan inte fortsätta att göra som vi gör idag. För oss är det viktigt att ha verksamheterna kvar och det gör att vi behöver hitta ett annat sätt att betala för dem.

Tekniska nämnden - Eva-Lotta Svensson (C)

Inget nytt just nu.

Förskolenämnden - Solveig Nilsson (S)

Förskolan är fortfarande i en omställningsfas när det gäller lokaler och bemanning. Detta pga. att vi har mycket färre barn i våra verksamheter eftersom det föds färre barn både i Västerås och nationellt. Nämnden har fattat beslut att avveckla fyra förskolor till hösten 2025. Det är Norrängens förskola i Barkarö, Trollflöjtens förskola på Hammarby, Ekhamra förskola på Viksäng och Karlavagnens förskola på Hamre. Det finns närliggande förskolor som barnen har möjlighet att få gå på. Barn- och utbildningsförvaltningen har även påbörjat förhandling med fackförbundet Kommunal angående omställning av barnskötare på förskolorna. Västerås stads HR-avdelning är inkopplad utifrån att andra verksamheter kan ha behov av personal.

Utbildningsnämnden - Roger Haddad (L)

Liberalernas motion om övergångar mellan anpassad gymnasieskola har fått en positiv respons i nämnden och ska nu vidare till kommunstyrelsen innan slutlig debatt och beslut i kommunfullmäktige, återstår att se om den blir bifallen då. Nämnden får information om att Lidmanska gymnasiet (anpassad gymnasieskola) nu flyttat in och är en del av Carlforsska gymnasiet. Nämndens möte 19/2 hade fokus på verksamhetsplan och ekonomisk inriktning

för 2025. Vi fortsätter driva på kring yrkesutbildningarna och har fått igenom flera förslag men då inom vuxenutbildning där det blir en återstart för svets- och plåtslagarutbildning efter initiativ från Liberalerna.

§ 8 Övriga frågor

Margareta Hallner frågar om hur det är tänkt med mötestider för rådet, då de numera är satta till två timmar i stället för tre timmar som det varit tidigare. Umka Zurkhaeva, som sitter i arbetsutskottet, svarar att mötestiderna är förkortade för att försöka göra mötena mer attraktiva för politiker och tjänstemän då det vanligtvis är få deltagare från dessa grupper. Arbetsutskottet har också valt att på grund av detta sätta fikapausen utanför mötestiden. Den kortare tiden ska i stället försöka användas mer effektivt. Behövs det mer tid på grund av mer innehåll kommer dock mötestiderna kunna vara flexibla. En diskussion följer om att det är få politiker som deltar på mötena samt om hur mötena kan läggas upp framöver. Arbetsutskottet kommer att ta upp frågan på nytt.

Helena Hagberg informerar om att ordförande Magnus Johansson (S) avgår och att Solveig Nilsson (S) blir ny ordförande. En kommande temadag kommer äga rum fredag den 25 april. Det kommer vara en workshop där representanter från funktionsrättsrörelserna träffar politiker och tjänstemän från Västerås stad. Efter diskussion enas rådet om att tiden för workshopen ska vara kl. 14.00-16.00.

Claes Danielsson
Sekreterare

Justeras

Umka Zurkhaeva
Ordförande

Monica Turner
Justerare

VÄSTERÅS STAD

Framtidens socialtjänst och välfärd

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor

250221

AGENDA

- Inledning
- Huvudförslagen i nya socialtjänstlagen
- Implementeringsprocess
- Identifierade behov framåt
- Länsilot, gemensam samverkansmodell

PORTALPARAGRAFEN I SOCIALTJÄNSTLAGEN

2 kap. Socialtjänstens mål Övergripande mål och principer

1 § Socialtjänsten ska med utgångspunkt i demokrati och solidaritet främja enskildas – ekonomiska och sociala trygghet, – jämlika och jämställda levnadsvillkor, och – aktiva deltagande i samhällslivet.

Verksamheten ska bygga på respekt för enskildas självbestämmanderätt och integritet

DEFINITION AV SOCIALTJÄNST

2 § Med socialtjänst avses i den här lagen

1. verksamhet som bedrivs med stöd av denna lag,
2. verksamhet som bedrivs med stöd av lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,
3. verksamhet som bedrivs med stöd av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga,
4. verksamhet som bedrivs med stöd av lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende, eller
5. verksamhet som en socialnämnd eller Statens institutionsstyrelse ska bedriva enligt någon annan lag eller förordning. Verksamhet som Statens institutionsstyrelse bedriver med stöd av skollagen (2010:800) är inte socialtjänst. Tillsyn eller andra uppgifter som Inspektionen för vård

FUNKTIONSNEDSÄTTNING – EN FRÅGA FÖR HELA SOCIALTJÄNSTEN

LSS omfattas inte av socialtjänstlagen, men...

- ✓ Barn, vuxna och äldre med funktionsnedsättning finns i alla socialtjänstens verksamheter: Individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen, socialpsykiatri och verksamheter inom skadligt bruk/beroende, ekonomiskt bistånd, våld i nära relation/hedersrelaterat våld och förtryck.
- ✓ Bland individ- och familjeomsorgens barn och unga har 20 procent någon form av diagnos
- ✓ På SiS är andelen 50 procent, där neuropsykiatriska diagnoser som ADHD är vanligast.
- ✓ Funktionsnedsättning är också vanligt bland unga vuxna som varken studerar eller arbetar.
- ✓ Gruppen äldre med funktionsnedsättning växer.

VÄSTERÅS STAD

Huvudförslagen i nya SoL

ÖVERGRIPANDE MÅL I PROPOSITIONEN

Huvudförslagen är desamma som i regeringens lagrådsremiss, det vill säga att socialtjänsten ska

- arbeta förebyggande
- vara lätt tillgänglig
- få möjlighet att ge insatser utan behovsprövning
- planera insatser inom alla verksamhetsområden
- vara kunskapsbaserad (i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet)
- främja jämlika och jämställda levnadsvillkor
- ha ett tydligare barnrättsperspektiv
- inriktas på att enskilda ska leva ett värdigt liv och känna välbefinnande

KORT OM FÖRSLAGEN I PROPOSITIONEN

Fortsatt ramlag

Ger övergripande regler, ramar och principer – utan att i detalj ange vad som ska göras eller hur

Helhetssyn

Tydliggör vikten av helhetssyn. Fokus ska vara på människors olika individuella behov och förutsättningar, i stället för vilken målgrupp de tillhör

Enhetliga begrepp

Uttrycket **insatser** används som en övergripande benämning för rådgivning, omsorg, vård, stöd och annan hjälp.

Kunskapsbaserad och god kvalitet

Vetenskap och beprövad erfarenhet. Kvalitet systematiskt utvecklas och säkras

Planering

Insatser ska planeras. Väga in behov av tidigt förebyggande
Samverkan med region och andra viktiga aktörer

Sökbara orosanmälningar omedelbara

Skyddsbedömningar som rör barn alltid ska dokumenteras i en personakt som rör barnet.

Brottsförebyggande ansvar i alla åldrar

Uttalat ansvar för brotts- och återfallsförebyggande

Insatser utan behovsprövning

Befogenhet att besluta att en eller flera insatser ska ges utan individuell

MÅLBILDER FRÅN SKR KRING OMSTÄLLNINGEN

Målbilder för socialtjänstens omställning

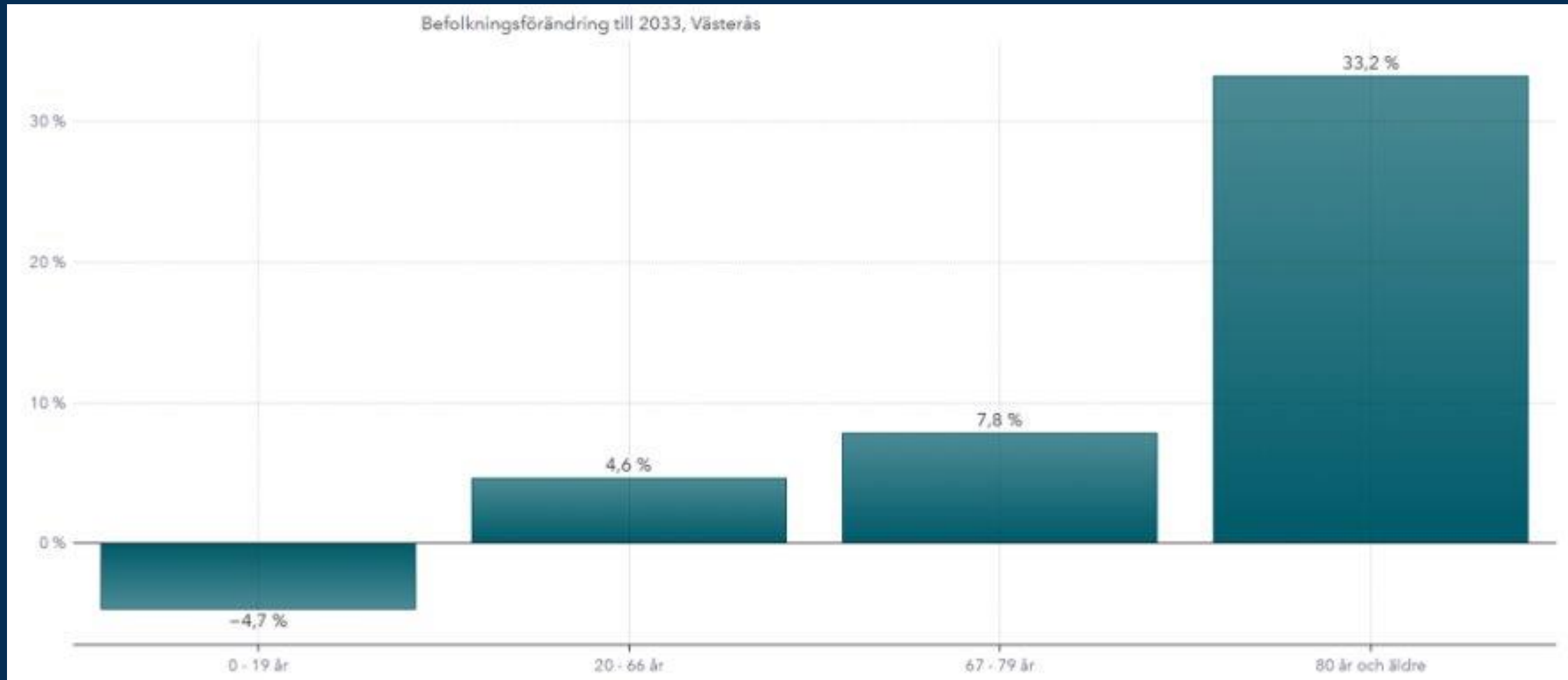

VÄSTERÅS STAD

Implementeringsprocess

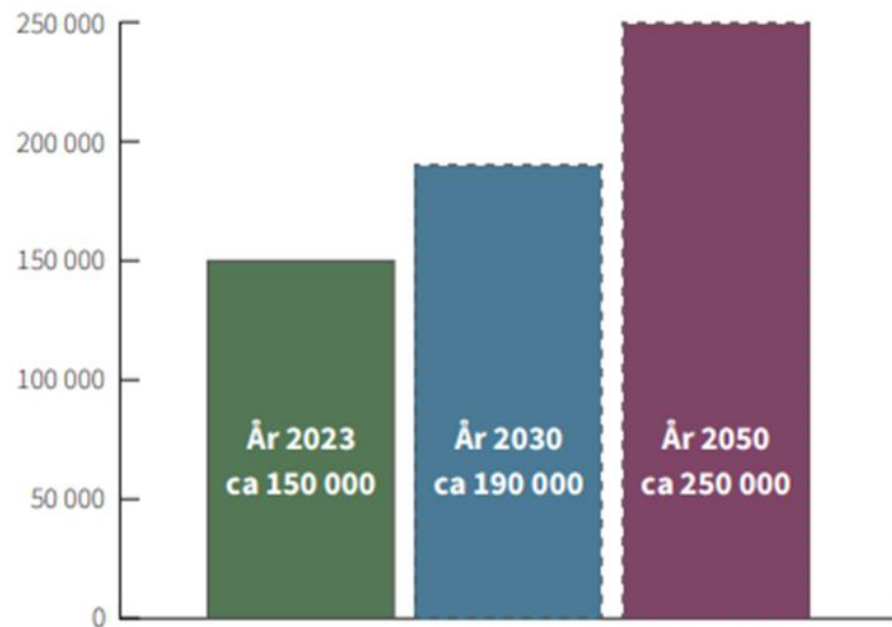
DEMOGRAFISKA UTMANINGAR I FRAMTIDENS VÄLFÄRD

DEMENS SJUKDOM ÖKAR

DEMENS SJUKDOM I SVERIGE

Antal personer i Sverige med demenssjukdom, en prognos

Var 3:e sekund
insjuknar någon
i världen i en
demenssjukdom.

VÄSTERÅS STAD

VÄSTERÅS STAD

Individ och familjeförvaltning

Vård och omsorgsförvaltningen

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Skultuna kommunalförvaltning

Funktionsnedsättning / LSS

Våld i nära relation

Barn och ungdomsvård

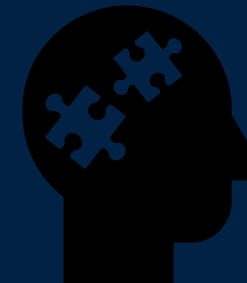
Äldreomsorg

Socialpsykiatri

Skadligt bruk och beroende

Ekonomisk bistånd och arbetsmarknad

Flexibel organisation och medarbetare

"HEJ, DU HAR KOMMIT RÄTT!"

MED ÖKAD KUNSKAP KAN VI GE BÄTTRE STÖD

Med rätt kunskap, bemötande, planering och samverkan kan socialtjänsten ge ett bättre stöd till personer med funktionsnedsättning.

Det kan till exempel handla om att

- ✓ familjer med barn med funktionsnedsättning behöver få tidigt stöd för att förebygga utanförskap och omfattande insatser senare i livet
- ✓ unga vuxna behöver stöd att komma ut på arbetsmarknaden, för att minska risken för dem att fastna i dagligverksamhet, och ta tillvara deras förmågor och kompetens
- ✓ äldre med intellektuell funktionsnedsättning behöver boenden och aktiviteter som förebygger ohälsa och ensamhet, och som är anpassade utifrån deras behov
- ✓ personer som har insatser både enligt SoL och LSS behöver få ett samlat stöd, där SoL- och LSS-handläggare samarbetar.

BEHOV AV INSATSER OCH STÖD

- ✓ Behov av att utveckla insatser för personer med funktionsnedsättning, men som inte tillhör personkrets
- ✓ Inom ramen för nya SoL behöver vi hitta nya sätt att möta personer med funktionsnedsättning, och utveckla mer förebyggande, tillgängliga och flexibla insatser som fungerar för olika behov
- ✓ Erbjuda insatser på alla nivåer med låga trösklar och möjlighet till tidigt förebyggande arbete
- ✓ Inte glömma det brottsförebyggande arbetet för målgruppen

BEHOV AV STÄRKT KOMPETENS PÅ FUNKTIONSHINDEROMRÅDET

- ✓ Finns mycket kunskap om målgruppen hos medarbetare som exempelvis arbetar inom LSS
- ✓ Behov av att dra nytta av den kompetensen samt kompetensöka all personal inom förvaltningen då målgruppen finns i alla kommunens verksamheter
- ✓ Genom att öka kunskapen om funktionsnedsättningar och dess konsekvenser, kan vi upptäcka behov tidigare, ge ett bättre anpassat stöd och minska lidande och omfattande problem på sikt. Det vinner både invånare och verksamhet på.

VÄSTERÅS STAD

Länspilot

Länspilot kring samverkansmodell

Syftet med projektet är att

- stärka kunskapen om socialtjänstens roll i det förebyggande arbetet med barn och unga i samverkan med förskola/skola och hälso- och sjukvården med flera
- Stödja omställningen till en förebyggande, lätt tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst
- Stärka samverkansarbetet med inriktning på olika grupper
- Stödja införandet av en gemensam samverkansmodell

Nya Socialtjänstlagen

🗨️ Öppen modererad

Om gruppen

Nya socialtjänstlagen förväntas träda i kraft 1 juli 2025. Här får du uppdateringar kring omställningsarbetet till en mer förebyggande, lätt tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst!

VÄSTERÅS STAD

TACK!

FÖREBYGGANDE ARBETE OCH DELAKTIGHET

Socialnämnden:

- Ska ta initiativ och bevaka att åtgärder vidtas för att skapa en god samhällsmiljö och goda förhållanden
- Ska i sin verksamhet främja den enskildes rätt till arbete, bostad och utbildning
- Arbeta för att personer med fysiska, psykiska eller andra betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och leva som andra
- Ska medverka till meningsfull sysselsättning som är anpassad efter individuella behov
- Ska inrätta bostäder med särskild service
- Ska erbjuda stöd till den som vårdar och stödjer närstående

